

ਮਾਪਿਸਾਇ - 2

8th

ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਰੇਖੀ ਸਮੀਕਰਨ

Linear Equation in one variable

ਮਸ਼ੀਨ ਬਣੀ ਗਣਿਤ ਦਿਸ਼ਾਵਰਤ ਮਤੇ ਸਮੀਕਰਨਾਂ
ਦੁਆਰੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ।

ਇੱਕ ਪਹਿਲੀ ਦਿਸ਼ਾਵਰਤ = $5x, 7, -4y, 7m$

ਦੋ ਪਹਿਲੀ ਦਿਸ਼ਾਵਰਤ = $ax+b, 7x+5, -7y+9$

ਦੋ ਪਹਿਲੀ = $2x^2+4x+3, 4x^2+9x+7$

ਸਮੀਕਰਨ $ax+b=0$

$$ax^2+bx+c=0$$

(Equation) ਸਮੀਕਰਨ ਇੱਕ = (ਕਰਮ) ਇੱਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇ
ਗੇ।

ਰੇਖੀ ਸਮੀਕਰਨ = Linear Equation :-

ਇਹ ਸਮੀਕਰਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕ ਦੀ ਵੱਡੀ ਤੋਂ
ਵੱਡੀ ਪਾਵਰ (power) ਇੱਕ (1) ਤੀ ਹੋਵੇ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ $7x+5=0, y-3=0,$
 $9m=7$ ਆਦਿ

$$\textcircled{1} \quad x + 5 = 0$$

$\swarrow$ $\downarrow$ $\searrow$
 x 5 $= 0$
 x 5 $= 0$
 x 5 $= 0$

x 5 $= 0$
 x 5 $= 0$
 x 5 $= 0$

Date: / /
Page:

ਮਭਿਮਾਨ 2.1 (Ex. 2.1)

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ:-

① $x - 2 = 7$

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ 2 ਜੋੜੋ $\leftarrow$ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਸੰਤੁਲਨ

$$x = 7 + 2$$

$$x = 9 \text{ ਹੋਵੇਗਾ}$$

-2 ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ
ਜੋੜੀਓ +2 ਜੋੜੀਓ

② $y + 3 = 10$

$$y = 10 - 3 = 7 \text{ ਹੋਵੇਗਾ}$$

③ $6 = 3 + 2$

$$6 - 2 = 3$$

$$\therefore 3 = 4$$

④ $\frac{3}{7} + x = \frac{17}{7}$

$$x = \frac{17}{7} - \frac{3}{7} = \frac{17-3}{7} = \frac{14}{7} = \frac{2}{1} = 2$$

Date : / /

Page :

ਇੱਕ 2 ਆਰ 6
ਗਣ ਤੇਵਿਆ।
ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ 6 ਭੁੱਖੇ
ਤੇ ਇਹ 12 ਆਰ
ਭੁੱਖ ਤੇਵਿਆ।

(5) $6x = 12$

$$x = \frac{12}{6} = \frac{2}{1} = 2 \text{ ਭੁੱਖ}$$

ਮਭਿਮਾਨ ਦੇ ਘਾੜੀ ਸਵਰ ਖੁੱਟ ਔਰ ਰੇ।

CHAPTER - 2

ਇੱਕ ਬਲ ਦਾਸ਼ੀ ਹੇਠੀ ਸਮੀਕਰਨ

Ex x 2.1

1. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ।

(i) $x - 2 = 7$

Ans $x = 7 + 2 = 9$

(ii) $y + 3 = 10$

Ans $y = 10 - 3 = 7$

(iii) $6 = z + 2$

Ans $6 - 2 = z$

$4 = z$

$z = 4$

(vi) $\frac{3}{7} + x = \frac{17}{7}$

Ans $x = \frac{17}{7} - \frac{3}{7} = \frac{17-3}{7} = \frac{14}{7}$

$$(5) \quad 6x = 12$$

$$\text{Ans} \quad x = \frac{12}{6} \times \frac{2}{1} = 2$$

$$(6) \quad \frac{t}{5} = 10$$

$$\text{Ans} \quad t = 5 \times 10$$

$$t = 50$$

$$(7) \quad \frac{2x}{3} = 18$$

$$\text{Ans} \quad \frac{2}{3} x = 18$$

$$x = \frac{18}{2} \times 3$$

$$x = 27$$

$$(8) \quad 1.6 = \frac{y}{1.5}$$

$$\text{Ans} \quad y = 1.6 \times 1.5$$

$$y = 2.4$$

$$(9) \quad 14y - 8 = 13$$

$$\text{Ans} \quad 14y = 13 + 8$$

$$14y = 21$$

$$14y = 21$$

$$y = \frac{21}{14} \times \frac{3}{2}$$

$$y = \frac{3}{2}$$

10. $7x - 9 = 16$

Ans $7x = 16 + 9$

$$7x = 25$$

$$x = \frac{25}{7}$$

11. $17 + 6p = 9$

Ans $6p = (-17 + 9)$

$$6p = -8$$

$$p = \frac{-8}{6}$$

$$p = \frac{4}{-3}$$

12. $\frac{x}{3} + 1 = \frac{7}{15}$

Ans $\frac{x}{3} = \frac{7}{15} - 1$

$$\frac{x}{3} = \frac{7-15}{15}$$

$$\frac{x}{3} = \frac{-8}{15}$$

$$x = \frac{-8 \times 3}{15} = \frac{-8}{5}$$

V. good

P. Singh

15/4/19

P. Singh

कक्षा 320